

U udruzi lobista bit će Štern, Žužul i Perić

Ovoga mjeseca hrvatski lobisti, a tim se poslom u širem smislu bavi oko 200 ljudi, osnivaju udrugu čiji će kodeks biti jednak kao europski

Hrvatski lobisti, odnosno oni koji se takvima smatraju ili nazivaju, od ovog će mjeseca i službeno dobiti taj naziv. Naime, za 23. lipnja najavljena je osnivačka skupština udruge Hrvatsko društvo lobista čime bi njihovo djelovanje trebalo biti mnogo jasnije te u javnosti prihvaćeno kao zakonit i transparentan posao.

Slučajnost ili ne, udruga domaćih lobista bit će osnovana na isti dan kada će Europska komisija uvesti registar lobista kojim će gotovo 15.000 lobista u Bruxellesu morati prihvatiti novi kodeks ponašanja.

On propisuje opća načela poput otvorenosti i poštenja, ali donosi i neka jasna pravila. Tako će europski lobisti navoditi koga zastupaju i koliko novca troše u pokušaju da utječu na donošenje odluka u najrazličitijim područjima od zaštite okoliša do financijskih usluga. U SAD-u, pak, lobiranje ima dugu tradiciju te jasno postavljene standarde.

Adlešić na simpoziju

“U interesu je lobista da su pravila jasna”, kaže Natko Vlahović, licencirani lobist Hrvatske obrtničke komore u Bruxellesu. “Hrvatska u Bruxellesu ima mali broj lobista, ondje nas je samo četiti, pet te se moramo registrirati svake godine”, ističe Vlahović. Kaže da će se taj broj povećati ulaskom Hrvatske u EU, što je bio slučaj sa svim novim članicama. Primjerice, Slovenija ima desetak akreditiranih lobista, dok recimo Srbija znatno zaostaje za Hrvatskom.

Pravila hrvatskog društva lobista, kako naglašava Vlahović, “bit će sto posto usklađena s onima Europske unije”. “Ako EU donese neke izmjene, i mi ćemo to učiniti”, napominje Mate Granić, bivši hrvatski ministar vanjskih poslova te jedan od inicijatora osnivanja udruge. Prema njegovim riječima, osnivačka skupština će usvojiti isti etički kodeks, a prvi potezi udruge bit će uvođenje jedinstvenog registra lobista, koji bi se trebao naći na internetu, te donošenje zakona o lobiranju. “Zakon o lobiranju stupit će na snagu do kraja godine”, naglašava Granić dodajući kako će se na jesen u Saboru raspravljati o prijedlogu zakona. “U kontaktu smo s Vladom, pa je tako Đurđa Adlešić bila na simpoziju o lobiranju održanom u travnju u Zagrebu. Ona je pozdravila našu inicijativu”, kaže Granić.

Član inicijalnog odbora Hrvatskog društva lobista te izvršni direktor PR agencije Hauska & Partner, Dubravko Miholić, kaže kako među njima još nema jedinstvenog stava kada krenuti sa zakonskim okvirom. “Prema mom mišljenju, zakon bi bilo najbolje donijeti nakon dvije do tri godine, kada struka zaživi”, kaže Miholić. Dodaje da su Poljska i Litva požurile sa zakonom o obaveznoj registraciji nakon čega su tamo nastali problemi jer su se neke konzultantske kuće registrirale kao lobističke, druge su lobirale, a predstavljale su se kao savjetničke. “U svakom slučaju, drago mi je da Hrvatska prati europske trendove. Lobiranje je u Hrvatskoj u položaju u kojem je bio PR prije deset godina”, ističe Miholić.

Prema njegovim riječima, u Hrvatskoj ima 10 do 20 profesio-

MATE GRANIĆ Bit će velikih iznenađenja u vezi s tim tko će biti u udruzi lobista, kaže vlasnik konzultantske kuće i bivši ministar vanjskih poslova

nalnih lobista, te još 200 onih koji se time bave u širem smislu.

Udruga bi u početku mogla imati oko 60 članova, a kako napominje Granić, vlasnik konzultantske kuće Magra, ondje će se naći ljudi različitih profesija i područja djelovanja od političara, ekonomista, ljudi iz odnosa s javnošću do doktora. “Još je rano govoriti tko će biti član, no bit će velikih iznenađenja”, poručuje Granić.

Jedan od njih možda će biti i PR-ovac Krešimir Macan, direktor konzultantske tvrtke Manjura. “Sugerirano mi je da se učlanim u udrugu. Moguće je da netko od naša tri top savjetnika uđe u udrugu. Možda to budem i ja”, kaže Macan. Objašnjava razlike između onoga čime se bavi njegova tvrtka, odnosno odnosa s javnošću i lobiranja. “Ciljevi su isti samo su tehnike i faze rada drugačije”, kaže Macan dodajući kako lobiranje prethodi odnosima s javnošću. “PR-om ne možete utjecati na recimo promjenu zakona, njime možete ostvariti potrebne ozračje”, kaže on. Prema njegovim riječima, lobiranje putem osobnih kontakata za neku investiciju može trajati mjesecima, a tek kad se ona odobri nastupa PR koji objašnjava javnosti zašto je donesena upravo takva odluka.

U ovom trenutku je nepoznato tko bi od ekonomista mogao postati član Hrvatskog društva lobista. “Neću biti član, moja osnovna profesija je fakultetska”, izjavio je Mladen Vedriš. Ističe kako je lobiranje izazov u koji će ulaziti sve više stručnjaka jer se radi o profesiji u kojoj je potrebno veliko znanje i pamet. No zato će član postati Davor Štern, dugogodišnji naftni stručnjak i bivši ministar gospo-

darstva. Na naš upit hoće li se pridružiti udruzi, Štern je potvrdno odgovorio naglasivši kako je lobiranje profesija koju se kod nas ne poznaje dovoljno te ima imidž koji joj ne odgovara. On smatra da će osnivanjem udruge javnost biti bolje informirana radom lobista. Štern nadalje napominje kako će lobisti plaćati porez za svoju djelatnost, no nije htio prognozirati kada bi se to moglo pretočiti u zakon. “Pitanje vremena ovdje nije bitno”, rekao je Štern.

Nema više za tri tvrtke

Prema izvoru *Poslovnog dnevnika*, članovi udruge postat će bivši ministar vanjskih poslova Miodir Žužul, potpredsjednik Hrvatske gospodarske komore Vesna Trnokop-Tanta i bivši predsjednik Uprave Lure Željko Perić. “Lobiranje je legitiman posao. Sada više neće biti moguće raditi za tri tvrtke”, ističe naš izvor s bogatim inozemnim iskustvom, koji je htio ostati anonimn.

Lobiranje je u Hrvatskoj u položaju u kojem je bio PR prije deset godina, ističe Dubravko Miholić

Na simpoziju o lobiranju u travnju Vesna Trnokop-Tanta rekla je da će se HGK intenzivnije uključiti u lobiranje, posebice putem obrazovanja novih kadrova za gospodarsko lobiranje. Trnokop-Tanta u srijedu je bila nedostupna za komentar.

U ovom trenutku poduke vještine lobiranja slušaju se samo na privatnom veleučilištu Vern gdje kolegij lobiranja pohađa 120 studenata. Granić ističe kako će novoosnovana udruga poticati edukaciju. “U udruzi će se naći oni koji stalno lobiraju, oni koji to rade povremeno te oni koji bi se time htjelo baviti”, kaže Granić. Dodaje da će udruga organizirati tečajeve, putovanja po Europi te će najmanje jedanput godišnje održati simpozij. M. DOBRAŠIN